

2016-09-30

R E M I S S V A R

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
103 33 Stockholm

FI Dnr 16-7804

(Anges alltid vid svar)

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Ju2016/03493/L1

Betänkandet Revisorns skadeståndsansvar (SOU 2016:34)

Sammanfattning

Utredningen konstaterar att det empiriska stödet för att det är risken för höga skadestånd som avhåller andra än de fyra största revisionsnätverken från att ta sig an uppdrag i företag av allmänt intresse, liksom för att det finns en reell risk för att något av dessa nätverk till följd av stora skadestånd går i konkurs, är bräckligt. Mot bakgrund härav anser FI att det saknas stöd för att förändra revisorns skadeståndsansvar i syfte att åtgärda en otillräcklig konkurrens på revisionsmarknaden.

FI ser ingen anledning att ändra den ordning som gäller för revisorers ansvar för utförda uppdrag. Ansvaret för en skada som uppkommit motsvaras ju av en skadelidandes berättigade krav på kompensation för ett vårdslöst agerande. Att förändra detta ansvar skulle kräva att det först görs en genomgripande och förutsättningslös analys av revisionens funktion och betydelse för företagande och samhällsfunktioner. Utredningen har inte haft ett sådant uppdrag och har inte heller gjort det.

Bakgrund och allmänna synpunkter

För en revisors redogörelse för information om det reviderade företaget och för resultatet av revisorns granskningar finns mottagare utöver det beställande företaget, dvs. revisionsklienten, såsom t.ex. aktieägare, banker och andra fordringsägare, allmänheten, olika myndigheter, t.ex. FI, vilka samtliga intressenter på olika sätt och i olika omfattning är beroende av väl utförd revision. För FI med sitt uppdrag avseende ett stabilt finansiellt system, tillsyn av finansmarknaden, konsumentskydd och väl fungerande marknader är det av stor vikt att betydelsen av revision och revisorers ansvar inte urholkas.

Revisionen har en lagfäst betydelse för såväl näringsliv som samhällsliv i stort. Ett skadeståndsansvar för revisorn bidrar till ett ansvarsfullt utförande av uppdraget. För flertalet finansiella företag såväl som för stora företag gäller ett

lagstadgat krav på revision. Det finns också ett lagreglerat skadeståndsansvar. Utöver detta legala skadeståndsansvar borde det för en revisor vara naturligt, på motsvarande sätt som för andra uppdragstagare, att utföra sitt uppdrag och ta ansvar för detta vid äventyr av skadestånd. I förlängningen främjar väl utförda revisioner fungerande marknader, den finansiella stabiliteten och ett gott konsumentskydd.

I utredningens betänkande behandlas följande två frågor.

Fråga 1

Påverkar de nya EU-reglerna och utformningen av revisorns skadeståndsansvar vilka möjligheter en revisionsbyrå har att åta sig revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse.

Fråga 2

Kan ansvarsfördelningen mellan bolagsorganen förtydligas i något avseende eftersom det gjorts gällande att det råder en viss osäkerhet kring hur revisorns ansvar för en skada som uppkommit på grund av fel i bolagets redovisning är avgränsat i förhållande till styrelsens och den verkställande direktörens ansvar för samma skada. Utredaren ska utgå ifrån och värna den svenska modellen för bolagsstyrning.

Fråga 1

FI:s inställning

Utredningen diskuterar frågan om ett skadeståndsansvar för revisorer påverkar utbudet av revisorer för företag av allmänt intresse. Utredningen konstaterar härvid att det empiriska stödet för att det är höga skadestånd som är avhållande från att ta sig an uppdrag i företag av allmänt intresse är bräckligt. Det finns därför inte, enligt FI:s uppfattning, utrymme att med nuvarande utredning som stöd hävda uppfattningen att revisorns skadeståndsansvar på något avgörande sätt hämmar konkurrenssituationen på revisionsmarknaden och begränsar möjligheten att åta sig revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse. Vidare delar FI utredningens slutsatser att det solidariska ansvaret inte ska förändras och att beloppsbegränsning av skadeståndet inte ska införas.

Fråga 2

Utredningen avsnitt 6.5, 6.6

Vid överväganden om ansvarsfördelningen mellan bolagsorganen kan förtydligas finner utredningen att så kan ske genom ett tillägg i 29 kap. 5§ ABL. Denna jämningsregel anger idag att om någon av de bolagsorgan som avses är ersättningskyldiga enligt 1-3 §§ i samma kapitel, kan skadeståndet

jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens art, skadans storlek och omständigheterna i övrigt. Utredningen stannar för att inte föreslå att vare sig försäkringar och försäkringsmöjligheter eller graden av oaktsamhet ska anges i lagtexten som omständigheter att vägas in i skälighetsbedömningen. Däremot föreslår utredningen att det ska anges i lagtexten att i skälighetsbedömningen även ska kunna vägas in ansvarsfördelningen mellan bolagsorganen.

Utredningen föreslår även att det införs en möjlighet för revisorn att genom avtal med bolaget begränsa det interna skadeståndsansvaret gentemot bolaget.

FI:s inställning

Jämkningsbestämmelsen i 29 kap. 5§ ABL är inte avsedd att göra ansvarsfördelningen mellan bolagsorganen tydlig utan är just avsedd att vara en jämningsmöjlighet i undantagsfall som beaktar såväl den skadelidandes som skadevällarens intressen, detta för att förhindra klart oskäliga resultat. Vad avser fördelningen av ansvar mellan bolagsorgan finns möjligheten till regress.

FI anser, i likhet med utredningen, att i jämkningsregelns lydelse ska varken försäkringar och försäkringsmöjligheter eller graden av oaktsamhet anges som omständigheter att beaktas i skälighetsbedömningen.

Med beaktande av den särskilda funktion som revisionen har i vårt närings- och samhällsliv, anser FI att det rådande aktiebolagsrättsliga skadeståndsansvaret är såväl rimligt som naturligt. Ansvaret för en skada som uppkommit motsvaras ju av en skadelidandes berättigade krav på kompensation på grund av ett vårdslöst agerande. Att förändra detta ansvar skulle kräva en dessförinnan gjord genomgripande och förutsättningslös analys av revisionens funktion och betydelse för företagande och samhällsfunktioner. Nu aktuell utredning har inte haft ett så omfattande uppdrag och har inte gjort en sådan analys. Det är således FI:s uppfattning att utredningens förslag till tillägg i lagtexten avseende jämkning av skadeståndet inte ska införas.

FI anser inte heller att det är lämpligt att införa en möjlighet för revisorn att genom avtal med bolaget begränsa det interna skadeståndsansvaret gentemot bolaget. Även om bolagsstämman ska besluta om ett sådant avtal, och härigenom aktieägarna representeras, finns risk för att allmänheten inte förstår innebörden av att revisorns ansvar för utfört arbete har begränsats. Om en revisor ser skadeståndsansvaret för ett uppdrag som problematiskt, kan det påpekas att det trots allt är frivilligt för revisorn att åta sig uppdraget. Det kan också nämnas att vissa av utredningens förda resonemang om betydelsen av att ha möjligheten att avtala om ansvarsbegränsningar är svårförstådda.

Mot bakgrund av de komplexa legala utmaningar som, enligt FI:s uppfattning, infinner sig vid försök att begränsa revisorns skadeståndsansvar, kan det enligt FI förtjäna att påpekas att en helt annan väg som leder till minskad risk för

skadestånd är att verka för att förekomma en revisors oaktsamhet, t.ex. genom utbildningsinsatser, annan kompetensuppbyggnad, utbyte av erfarenheter, tillsynsdialoger med Revisorsnämnden m.m. Genom krav på vad revisionsuppdraget ska omfatta och krav på att uppdraget ska utföras med kvalitet, värnas såväl det enskilda företagens intresse som samhällsintresset och bilden av revisionens betydelse stärks. Sammanfattningsvis framstår det bästa sättet att minska risken för skadestånd vara att utföra sitt revisionsuppdrag väl.

I detta ärende har chefsjuristen Per Håkansson beslutat. Rådgivaren Charlotte Sandart har varit föredragande.

FINANSINSPEKTIONEN

Per Håkansson
Chefsjurist

Charlotte Sandart
Rådgivare